

44 МЛРД ГРИВЕНЬ!

Саме таку суму в 2018 році Уряд планував витратити на будівництво та реконструкцію вітчизняних автошляхів

30 листопада 2017 • №39-40 (19778)

МОЛОДЬ УКРАЇНИ

ГАЗЕТА УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ

АКТУАЛЬНО!

Петро Порошенко, Президент України
Прийняття Закону «Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості» — це початок важливих змін у житті мільйонів мешканців сіл та містечок. Їхнє право на охорону здоров'я буде гарантоване розвитком необхідної інфраструктури, підготовкою медичних кадрів, сучасними телекомунікаційними технологіями

ПРИЙХАЛИ!

НЕ БОЙОВІ ВТРАТИ... ДОПОКИ?!

Життя одразу двох військовослужбовців ЗС України в останні дні листопада обірвалося внаслідок вибуху бойової гранати. Однак, по-перше, трагедія сталася не в одному місці, а у двох різних військових частинах. По-друге, вибух прогрімилі не в зоні АТО, а за сотні кілометрів від зони бойових зіткнень...

Ось сухі рядки двох повідомлень:
«27 листопада в Одеській області внаслідок вибуху гранати загинув військовослужбовець однієї з військових частин Військово-морських сил Збройних сил України. Інших постраждалих немає. На місці події працюють представники військової прокуратури, військової служби правопорядку, слідчо-оперативна група поліції Головного управління Національної поліції в Одеській області. Командувач Військово-морських сил призначив службове розслідування. Причини та обставини події з'ясовуються».
«В ніч на 28 листопада у військовій частині Повітряного командування ЗСУ «Схід» у місті Бердянську Запорізької області від вибуху гранати загинув 22-річний військовослужбовець. Ця подія сталася в позаслужбовий час, і не пов'язана з виконанням службових обов'язків. Інших постраждалих немає. За даним фактом командування військової частини також призначено службове розслідування, з'ясовуються обставини надзвичайної події. На місці події працює слідчо-оперативна група Бердянського відділу поліції головного управління Нацполіції в Запорізькій області».
Звичайно, варто дочекатися результатів обох розслідувань, але все одно навіть зараз виникає запитання: якщо такі трагедії з молодими військовими, яких батьки послали захищати Батьківщину, трапляються не у сухопутних підрозділах, а в військово-повітряних і морських, то звідки там «окопна» зброя? Хто контролює й пильнує за станом безпеки таких частин? Чим зайняті особливі відділи й військова контррозвідка, якщо так легко військовослужбовці жонглюють бойовими гранатами?! І, зрештою, коли скінчиться цей чорний список позабойових втрат, який вже наближається до втрат на фронті?!

УКРАЇНСЬКЕ СЕЛО:

ПЛЮСИ і МІНУСИ

ІЗ КАРТИ УКРАЇНИ, ЗА ДАНИМИ ДЕМОГРАФІВ, ЩОРІЧНО ЗНИКАЄ 17 СІЛ...

«Дорогі» інваліди

Чому українських водіїв не лякають штрафи за безпідставне паркування на місцях позначених знаком «Водій з інвалідністю»?

6 стор.

І знову про рідну мову...

За місяць набуває чинності реформований Закон про освіту. Окремі країни бачать у цьому загрозу...

бо вона м'яка
її вона модна
її вона унікальна
Це твоя мова!

7 стор.

РЕАЛІЇ

ОСІННІ УЖИНКИ Й ВЕСНЯНІ СПОДІВАННЯ

Отож, констатуємо, що Пенсійна реформа таки збурила суспільство. Лише поверховий аналіз розмов, диспутів, просто висловлювань людей — зопалу й продумано — свідчить, що трансформації в наболілому за 26 останніх років питанні зачепили всі прошарки суспільства.

Юрій Брязгунов, «МУ».

Якщо запитують, а чому знічев'я й колишня молодіжна газета (ключове слово — колишня, бо насправді вже чверть століття «Молодь України» — загальнополітичне інформаційно-аналітичне видання) втрутилася в оці дискусії, відповімо: бо переважна більшість проблем, як стверджує міністр соціальної політики Андрій Рева, відлунувалися кріпацькі й злиденні трудовні, кров'ю й потом зароблені на колгоспних полях, а кому й нинішні «конвертики», що не сприяли накопиченню коштів для майбутнього обчислення пенсій. Відтак своє бачення впровадження пенсійної реформи проілюструємо на прикладі тих, кого найкраще знаємо, а саме: на нинішніх соціальних здобутках наших героїв публікацій та й самих журналістів, бо чимало з останніх нині лікті кусають, і недарма. А вже свого часу поведилися на так званий державний статус акул пера й мікрофона, чия праця була прирівняна до відповідного рівня державного службовця.

Але почнемо з колишнього водія КАМАЗа, який понад сорок років чесно й гідно працював на Острозькому цукровому заводі Рівненської області. «Молодь України» згадувала його в контексті війни на сході, де його «бойовий кін» до кінця виконав мобілізаційне завдання й перетворився на купу металу після артилерійського обстрілу з боку російських окупантів. Пан Анатолій, оформивши кілька років тому пенсію, почав отримувати щомісяця 1900 гривень. Тоді, за курсом гривні до долара (1 до 8), це були пристойні гроші. Девальвація національної валюти суттєво погіршила соціально-побутовий стан родини, але саме вчасно нагодилося субсидія за газ. Стало легше, а вже нині, після перерахунку пенсії згідно урядової реформи, він отримав на 600 гривень більше, отож разом — 2500 грн. Не захмарне щастя, але в сільській місцевості

з її присадибними ділянками та кабанчиками у хліві таки щось. Хоча, підозрюю, пан Анатолій сподівався на більше. Підвищили пенсію, хоча й у значно менших розмірах, його дружині, братам, сестрам і шваграм, як також чи не все трудове життя віддали цукрозаводу, що вже кілька років поспіль стоїть без ознак життя.

Урядова реформа скасувала 15-відсоткове здринцтво з пенсіонерів, які продовжували працювати й додавати надалі свою, хоча й невелику, дециму у ВВП країни. Відтак у її обороноздатність. Отож можна було би, як і раніше, заробляти якусь копійчину на підприємстві солодкої продукції, але тепер такої можливості немає. Закрився й сусідній консервний завод, хлібопекарня, разом із трудовними кануви у лету й місцевий колгосп. Але це вже проблема іншого гатунку, а ми ж — про пенсійну реформу.

Зокрема — про соціальні надбання працівників гірничих професій. У цій галузі, особливо — на вугільних пластах, шахтарі не прогадали. Од семи й більше тисяч нині отримують гірники, але краще за нас про це сказала **Світлана Осінецька**, начальник Червоноградського відділення Управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування у Львівській області, виступ якої нам люб'язно передали колеги з Конфедерації вільних профспілок України: «Проблема у тому, що гірники не мають відповідного страхового стажу й заробітку, з яких із 1 жовтня мають розраховуватися пенсії. Хоча право на них

58 млн. грн, у зв'язку з осучасненням пенсій. Якщо під час розрахунку пенсійних виплат застосовувався зарплатний коефіцієнт 3 тис. й вище, тоді люди отримуватимуть уже 9000 гривень або 10740 гривень, якщо менше — від 4356 гривень і вище. Наприклад, я проаналізувала пенсійні справи тих, хто працював прохідниками, ГРОЗами, комбайнерами, начальниками дільниць, керівниками шахт. Вони мають пенсії понад 9 тисяч грн. А електрослюсарі підземні, машиністи, кріпильники, гірничі робітники — від 4356 грн до 9000 грн. Розмір виплат залежить від того, чи виконувала шахта план і яка була в працівника зарплата».

І тут від проблем робітничих, аграрних, переробних галузей колись потужного народного господарства, думаю, час перейти до питання соціальних здобутків журналістського цеху. А вже переконаний, що не просто пасивна, угодовська, а сказав би навіть — лизоблюдська щодо правителів позиція газетярів, радіожурналістів, особливо — телевізійників, і призвела до накопичення проблем, котрі чинний Уряд узявся розрубати, мало не наслідуючи Олександра Македонського. А вже не здіймали голосу протесту ні в люті дев'яності, ні в революційні двотисячні щодо не праведного поцінування багаторічної та сумлінної праці одних і, навпаки, замовчуючи дармоїдство та гультьєрство інших.

Ще гірше, коли й самі журналісти були поділені на дві категорії: на тих, які працювали в державних і комунальних засобах масової інформації, й тих, які тягли свою лямку в роздержавлених і приватних мас-медіа. Перші стали своєрідною елітою, бо їхній статус був прирівняний до рівня державних службовців, отож під час оформлення на пенсію вони отримали преференції відповідно до займаної посади. Приміром, ніколи би не отримав пенсію у шість тисяч гривень колега, котрий працював поруч із нами, якби не перейшов керівником відділу в найголовніший рупор країни. Аби зрозуміти масштаби такої міграції з молодіжної чи спортивної преси до державних і комунальних видань, скажу що лише з «Молоді України» й лише до одного «Голосу України» з дня заснування цього дзеркального відображення парламенту перейшло одинадцять осіб. Хто пішов на радіо й телебачення не рядовими кореспондентами, а начальниками бодай відділів, також не прогадав.

Але не всім іншим нині пощастило. Наразі ваш автор переговорив із колегами різних рівнів видань із міст, розташованих уздовж ме-

Володимир Гройсман, Прем'єр-міністр України

«Ми, як і обіцяли, забрали розрахунок пенсій із рук політиків, які постійно на цьому спекулювали, та передали пенсії в руки пенсіонерів... Щороку, до 2019 року, будуть проводити перерахунок, автоматичну індексацію пенсій, і ніхто цього не зможе забрати, я вам це гарантую. Ми робимо все, щоб ситуація насправді змінювалася»

ридіану Дніпра-Славутича. У Києві колежанка Валентина завершувала кореспондентський шлях у «Вечірньому Києві» та Укрінформі. Першу «премію» у вигляді пенсії в 2500 грн отримала до обвалу національної валюти. На запитання: що чекаєш? — відповіла: квітня наступного року, бо так обнадіяли у Пенсійному фонді.

У Кам'янському колега з колишнього органу мерії Дніпродзержинська назвала ту ж суму. Цікаво, що журналістка, котра пропрацювала тридцять літ на запорізькому радіо, а останні кілька років — у прес-службі губернатора, отримувє все ті ж дві з половиною тисячі. Без права на перерахування до весняного свята солідарності всіх трудівників планети.

Ці факти могли би мати інший гривневий еквівалент, якби акули пера й мікрофона з телекамерами свого часу прислухалися до настійної вимоги колишнього редактора газети «Молодь України» і багаторічного голови НСЖУ Ігоря Лубченка, який, на жаль, уже пішов за видкоколо. Але за життя він вимагав якнайшвидше провести роздержавлення офіційних органів масової інформації й працювати за звичними для всього журналістського загалу законами, як на цивілізованому Заході. Не послухалися. Навіть не спромоглися добитися, щоби до зарплатних нарахувань у вигляді ставок додали ще й гонорари. Принаймні було би трохи більше.

P.S. Коли вже дописав матеріал, глянув у вікно, бо вже понад місяць чекаю на фургоны з рівненською, чернігівською чи житомирською картоплею. Щоосені селяни прямо до під'їзду доставляють цей харч, аби заробити на нас, городянах, якусь додаткову копійчину. А нині їх не видно... Чи не результат і це пенсійної реформи Уряду? Схоже, останні перерахування перекрыли за розміром традиційний заробіток?

Андрій Рева, міністр соціальної політики України

«Час, що минув після старту пенсійної реформи дає можливість робити певний аналіз і говорити про наступні заходи. А вже, за першим кроком будуть інші рішення. Такий процес і називається реформою. Не можна її розглядати за принципом — ухвалили закон і забули. Усе буде зроблено, щоб пенсійна система була справедливою, а в людей — гідна пенсія».

вони мають. Тому вони отримують кошти із Фонду соцстраху і їм відшкодовується втрачений заробіток. Також хочу повідомити, що для Сокальського району додатково виділили

ІНІЦІАТИВИ УРЯДУ

СУЧАСНИМИ АВТОШЛЯХАМИ – ДО ЄВРОПИ!

Наступного року на ремонт та будівництво автошляхів в Україні Уряд планує виділити 44 мільярди гривень. Таким чином, фінансування дорожнього будівництва збільшиться на 37 відсотків.

БЮДЖЕТ-2018 ЦЕ: НОВІ ДОРОГИ

4000 км

оновлених доріг

50

нових мостів

€44 млрд

на будівництво та реконструкцію доріг

ВОЛОДИМИР ГРОЙСМАН

Олександр Гереза, народний депутат України

«Ініціатива Прем'єр-міністра Володимира Гройсмана щодо пріоритетності вкладати державні гроші насамперед у дороги має велику перспективу. І для розвитку внутрішньої економіки, і для приходу в Україну інвестора. Дороги — це усе: переміщення пасажирів, товарів та послуг, розвиток туризму, збільшення життєздатності вантажних і пасажирських авто. Ми підтримуємо цифру у 44 мільярди гривень, прописану в держбюджеті на 2018 рік і здійснюватимемо депутатський контроль за якістю будівництва доріг, а значить — раціональним використанням кожної бюджетної копійки».

Андрій Шинькович, народний депутат України

«Те, що Уряд ремонтує дороги вже два роки поспіль, гадаю, не помітить хіба що сліпий. Такого масштабу робіт Україна ще не бачила. І це в той час, коли економіка тільки піднімається з колін. Я є автором двох законів про дорожній фонд, ми заклали механізми фінансування будівництва доріг не тільки державних, а й регіональних та місцевих. Ці закони вступають в дію з 1 січня 2018 року. А 44 млрд грн в Держбюджеті, звичайно, це вагомо, люди це неодмінно відчують».

Проект державного бюджету на 2018 рік передбачає збільшення фінансування будівництва і ремонту українських доріг на 37% порівняно з 2017 роком — до 44 млрд грн. Про це заявив прем'єр-міністр Володимир Гройсман. Українцям обіцяють 3300 кілометрів відремонтованих доріг. «Наступного року ми збільшимо фінансування дорожнього будівництва. На це передбачено 44 млрд грн», — сказав Прем'єр-міністр. За словами глави уряду, 32,6 млрд грн буде спрямовано в Дорожній фонд, 5,4 млрд грн буде надано на будівництво доріг у рамках міжнародних угод, 4 млрд грн буде виділено на будівництво дороги Львів-Тернопіль-Хмельницький-Вінниця-Умань-Одеса-Миколаїв-Херсон і 2 млрд грн — на ремонт дороги Київ-Харків-Довжанський.

За офіційними даними, на будівництво доріг в Україні 2017 року було спрямовано 32,2 млрд грн.

МАКЕДОНИЯ СТАЄ БЛИЖЧОЮ

Делегація депутатів Верховної Ради України 21-23 листопада відвідала з візитом Республіку Македонія на запрошення голови македонського парламенту Талата Джафері. Ця зустріч обіцяє дати новий поштовх для розвитку політичного, ділового та культурного співробітництва між країнами.

Ольга Журавльова, «МУ»

Українсько-македонські взаємовідносини почали розвиватися з 23 липня 1993 року після визнання Україною державної незалежності Колишньої Югославської Республіки Македонія. У 2001 році було відкрито посольство України в Республіці Македонія, в тому ж році була підписана Угода про вільну торгівлю.

Попри це країни не використовують сповна можливості співпраці. Про це, зокрема, наголошував під час візиту до українського парламенту у травні цього року посол Македонії в Україні Столе Змейкоскі. За останні півроку співпраця сторін значно посилюється. У Верховній Раді з березня розпочала роботу депутатська група з міжпарламентських зв'язків з Македонією, яка взялася налагоджувати стосунки з цією країною. За вісім місяців роботи групи дружби з Македонією навколо неї вдалося об'єднати велику кількість зацікавлених осіб. Туризм, бізнес, медицина, культурні зв'язки, інноваційні технології, інвестиції — всі ці напрями цікаві для македонської та української сторін.

Візит 21-23 листопада народних депутатів до Скоп'є став першим на парламентському рівні з 2003 року. Представники групи дружби — депутати Андрій Шинькович (керівник), Михайло Кобцев та Роман Мацола провели ряд важливих зустрічей. Депутати зустрілися зі спікером македонського парламенту Талатом Джафері, віце-прем'єр-міністром з економічних питань Кочо Ангюшевем, заступником міністра закордонних справ Артою Точі, членами депутатської групи Собрання РМ з міжпарламентських зв'язків з Україною, членами Комісії Собрання РМ у закордонних справах, з економічних питань, з питань бюджету, керівником Управління державних надходжень РМ. Зокрема, Талат Джафері наголосив, що цей візит став продовженням традиційно доброї співпраці між країнами і підтвердженням відмінних дружніх відносин. Він висловив вдячність, що Україна підтримує Республіку Македонія на шляху демократичного розвитку та прагнення вступу до євроатлантичних структур.

Парламентарі обговорили збільшення товарообігу між Україною і Македонією, відкриття прямого авіаційного сполучення, збільшення туристичного та ділового пасажиропотоку між країнами, обмінялися досвідом проведення реформ. «Вивчаючи македонську систему оподаткування та взагалі фінансів, ми побачили, що є прогресивні рішення, а є те, від чого ми в Україні вже відмовились. Тому такі візити дають можливість обмінятися практичним

досвідом», — розповів про результати зустрічі Михайло Кобцев.

У коментарі «МУ» депутат Андрій Шинькович повідомив, що українська делегація обговорювала на всіх рівнях зустрічей три основні політичні питання. По-перше, це визнання македонським парламентом Голодомору геноцидом українського народу. «На таких сторінках історії сучасні покоління вчать не повторювати помилок, протистояти насиллю одного народу над іншим, формують гуманістичний світогляд. — підкреслив нардеп. — Другим питанням, що порушувалося нашою делегацією, стало запровадження безвізового режиму перетину кордів України та Республіки Македонія громадянами обох країн. Ми маємо безвіз з ЄС, то з Македонією він звичайно має бути, якщо наші країни мають намір посилювати співпрацю. В цьому питанні мають попрацювати дипвідомства. Третє, це питання підтримки Македонією санкцій проти країни-агресора. Йдеться про будь-яку країну, яка посягає

Наталія Задорожнюк, посол України в Республіці Македонія

«Це перший офіційний візит української парламентської делегації до Македонії з 2003 року. Він є надважливим для обох країн, адже показав, що вони мають багато спільного. Це демократичні країни з сильними громадськими суспільствами, що поділяють одні і ті ж зовнішньополітичні пріоритети — членство в ЄС і НАТО. Ми взаємно підтримуємо територіальну цілісність і суверенітет наших країн, тісно співпрацюємо в провідних міжнародних організаціях — ООН, Рада Європи, ОБСЄ».

на чужу територію та надає військову допомогу сепаратизму».

Новопризначена Посол України у Республіці Македонія Наталія Задорожнюк під час візиту наголошувала на тому, що обидві країни стали на шлях приєднання до ЄС та НАТО. Учасники зустрічей підкреслили, що євроінтеграція є спільним інтересом обох країн і єдиним способом гарантувати безпеку, захист прав людини, покращення соціального та економічного статусу, збільшення інвестицій.

Українські депутати також обговорили анексію Криму та закликали Македонію приєднатися до підписання міжнародних документів, які засуджують агресію проти України. У свою чергу, керівник македонської групи дружби Йован Мітрескі зазначив, що країни підтримують одна одну в рамках різних міжнародних організацій, зокрема, в Парламентській асамблеї ОБСЄ та ПАРЕ. У той же час, незважаючи на хорошу правову основу, економічне співробітництво між країнами в останні роки знизилось.

«Перший візит нашої групи залишив багато вражень. Ми побачили налаштованість в депутатів Собрання, і урядовців, і представників бізнесу на взаємовигідну співпрацю з Україною. Наступним мають стати конкретні кроки, працюватимемо над цим і результат буде», — розповів депутат Роман Мацола.

Візит парламентарів до столиці Македонії співпав із четвертою річницею Революції Гідності. З нагоди Дня Гідності і Свободи 21 листопада у Скоп'є провели урочисті збори Посольства України. На заході були присутні також члени української громади імені Лесі Українки, представники українського бізнесу.

Депутати Верховної Ради під час зустрічі з українською громадою домовилися про різні напрями співробітництва, насамперед це стосується освітніх та культурно-гуманітарних проектів, допомоги в навчанні, стажуванні,

Площа Македонія - головна площа македонської столиці

ДОСЬ

Офіційна назва	Республіка Македонія
Столиця	Скоп'є (444 299)
Рік здобуття незалежності	1991
Загальна площа (кв. км)	25 713, зокрема: Сільгоспугіддя (кв. км) — 7 000 Ліси (кв. км) — 10 000
Населення	Чисельність населення (осіб) — 2 054 800 Густина населення (осіб/кв. км) — 79,9 Частка міського населення (%) — 62 Коефіцієнт народжуваності (осіб/1000 осіб) — 13 Коефіцієнт смертності (осіб/1000 осіб) — 8 Тривалість життя (років) — 74 Частка дорослого письменного населення (%) — 89
Валюта	1 македонський денар (MKD) = 100 дені
ВВП (\$ США на душу населення)	4400
Мови	македонська (офіційна), сербо-хорватська, грецька, албанська, болгарська
Етнічні групи	Македонці (66,6%) Албанці (22,7%) Турки (4,0%) Цигани (2,2%) Серби (2,1%) Влахи (аромуни, 0,4%)
Релігійний склад населення	Православні Македонської Автокефальної церкви (66,6%) Мусульмани-суніти (30,1%) Католики (0,4%)
Глава держави	Президент
Вищий законодавчий орган	Однопалатні збори
Адміністративно-територіальний поділ	123 муніципалітети

обміну студентськими делегаціями. Домовилися також про організацію у 2018 році показу у Македонії фільмів українських режисерів.

Народні депутати разом із Послом Наталією

політикам, а і представникам громад, бізнесу. Попереду багато планів та ідей, які можна втілити», — підсумував результати візиту Андрій Шинькович.

Столе Змейкоскі, посол Республіки Македонія в Україні

Наші дружні країни мають найвищий рівень співпраці та взаємної поваги. На цей час відбулося кілька візитів на найвищому політичному рівні, в тому числі візити президентів, прем'єр-міністрів та міністрів, а цей візит відновлює і розвиває міжпарламентське співробітництво. Між двома країнами існує сильна правова база, підписано понад 40 угод, які регулюють взаємні відносини, серед яких найбільш важливими є Угода про вільну торгівлю, Угода про сприяння та взаємний захист інвестицій і Угода про уникнення подвійного оподаткування. Зокрема, ці угоди є правовою основою для розвитку економічних відносин, які мають першорядне значення для всіх нас.

Сергій Бондаренко, «МУ».

Офіційні дані Держстату сухі та суворі: станом на 1 січня 2016 року в Україні, без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя, нараховується 28385 сільських населених пунктів та 885 селищ міського типу. А ось цифри 26-річної давності — 28804 і 927. Порахували різницю? Маємо 461 сільську адміністративну одиницю, якої вже, на жаль, немає...

Чому так відбувається? Запитання складне і водночас надзвичайно просте. Складне тому, що має цілу низку причинно-наслідкових зв'язків, заплутаних у один величезний клубок. І розплутати його за роки української незалежності не вдалося нікому. Ну, не відшукав такий Геракл на вітчизняних просторах. А просте, бо на нього можна відповісти ще простішим і одвертішим запитанням, майже по-одеськи: «А що в тому селі є хорошого?».

Щоправда це запитання найчастіше злітає з вуст молодих людей. Народилися. Підросли. Закінчили школу. Хто мав менші амбіції, гайнув в райцентр шукати щастя, а кому здавалося, що заслугове ліпшого, подався до обласного. Найгоноровіші ж обирають столицю чи інші міста-мільйонники. І так — із року в рік.

ХТО ВРЯТУЄ УКРАЇНСЬК

Ні, я дуже далекий від думки, що запитанням про сенс життя в селі переймаються лише молоді люди. Воно, безумовно, вабить, наче бджіл до меду, і старших, і зовсім стареньких. Однак ідуть вони із села не так часто — одні не хочуть міняти свого звичного життя, інші — бояться всього модернового, треті й раді би кудись переїхати, та не мають таких статків, щоб облаштуватися на новім місці, а комусь взагалі глибоко байдуже, де жити. Є й така категорія людей. Тому й не дивуйтесь, коли опинитесь у селі, що юних і молодих там можна перерахувати на пальцях. Основна ж маса сільського населення України — люди середнього та старшого віку. Це теж цифри сухої і суворого Держстату. Між іншим, то все справедливо, бо насправді, якщо порахувати всі «плюси» і «мінуси», останніх буде більше. Давайте порахуємо?

ПЛЮСИ. Рідна земля. І в прямому і в переносному значенні. З одним або, точніше, двома «але»... Якщо цю землю не викупили за копійки або ж банально не вкрали. **Екологія.** Чисте повітря та вода. Тут без запитань. **Натуральні продукти харчування.** Так само залізобетонний «плюс». Є ще щось? Мені наразі більше нічого в голівонку не лізе, але, впевнений, знайдуться люди, котрі відшукать ще з півдюжини «плюсів». Вони є й у кожного свої.

МІНУСИ. Соціалка. Про пенсії сільських трударів говорити немає сенсу. Хочеться сісти й заплакати. Розуміють це й в Уряді, щось пробують змінити, але реформи йдуть повільніше, ніж баба Катерина шкандибає до сільмагу. **Робота.** Усі добре розуміють, що в переважній більшості сіл роботи немає. Є вона тільки там, де працюють агрохолдинги або існують фермерські господарства. **Інфраструктура.** Без коментарів. **Медицина.** Без коментарів. **Культура та дозвілля.** Особисто знаю багато сіл, де не зачинені замок будинки культури, бібліотеки, а на стадіонах грають в футбол, де святкують дні села й великі празники. Але також бачив такі населені пункти, де

єдиним культурним центром із тих, що працюють, люди вважали пивбар або дискотеку.

Ось тут вже й ризику можна підвести. Зрозуміло, що «мінусів» більше.

«То що, на українському селі можна поставити хрест?» — запитаєте ви. Ні. В жодному разі. Село було, є й буде! А хто його врятує? Та ми з вами самі і врятуємо. Як? Насамперед, потрібно відкинути дурниці на кшталт міфів про «геноцид» села, «фермерсько-холдингові» змови, про глобалізацію й еволюційні переваги мегаполісів. То все — повна нісенітниця.

А тому наступне, що потрібно зробити, це стати господарем на своїй землі. Для початку — у своєму дворі. Потім — на вулиці, відтак треба обрати господаря для свого села. Не за порожні балачки, не за гречку, не тому, що людина хороша й безконфліктна, а тому, що громаді потрібен справжній газда, котрого супроводжує ланцюжок конкретних позитивних справ і котрий знатиме, як потрібно працювати на цій посаді — куди першочергово направити гроші громади, де знайти позабюджетні кошти на розвиток села, на чому можна заощадити, а на чому цього краще не робити. І такий вибір ваш має бути в усьому і по всій вертикалі місцевого самоврядування. Однак не забувайте й про Верховну Раду. Там ваші інтереси мають представляти не ті, хто «оздоровить за півроку економіку», «підніме пенсії втричі» та поведе в Європу, чи ще кудись, а ті, котрі вам допоможуть постелити новий асфальт на дорозі до райцентру, відремонтувати дитячий садок, не дадуть закрити сільську школу чи фельдшерсько-акушерський пункт, знайдуть кошти на труби для нового водогону і, зрештою, ухвалять ті закони, котрі насамперед працюватимуть на простих людей і на українське село.

От спробуйте так зробити. Один раз, другий. І ви побачите, що статистика Держстату не така вже й сувора та безжална до українського села.

ІНВЕСТИЦІЇ У МАЙБУТНЄ

Надія Пакулька, «МУ».

Олена Коновальська за одинадцять років, відколи працює на фермі, вже звикла прокидатися вдосвіта, трохи раніше за сусідів. Адже треба швиденько впоратися із домашнім господарством, а тоді хутко — на молочний комплекс до своїх підопічних. Біля хвіртки на неї щоразу чекає її песик Топа, й вони вдвох поспішають на роботу. У корівнику собачка всідається на підлогу (зараз є де, бо вона відремонтована) і пильно спостерігає за кмітливою хазайкою, поки та розправляється зі своїми обов'язками, й терпляче очікує повернення додому. Корови не реагують: вони звикли до нього, а він — до них. І так — щодня.

Олена — місцева, із Сушовець, отож ходить пішки (тих працівників, котрі мешкають в інших селах, тепер підвозять спеціально виділеним транспортом — туди й назад). Каже що відколи прийшли до них інвестори, село ожило: «Працювати стало набагато легше. Не доводиться тягати поперед себе важкі бідони, чи носити повні відра з молоком. Раніше, бувало, аж руки терпнуть... Особливо, коли зима, холод, мороз...»

Зараз за мною закріплено п'ятдесят корів. Усіх назвала, кличу по імені, знаю їхні характери: котра — спокійна, а котра — норовиста... Поратися біля них непросто — це нелегкий труд. Але тепер втомити такої немає, як була раніше, — зовсім інші умови праці. Усе стало краще.

А бачили би ви, — продовжує Олена, — яка та бідна худібонька була брудна!.. Приміщення й територія запуснені, занедбані... Руками все це неможливо було довести до пуття. Та й тих рук не вистачало, коштів — також, аби бодай хоч трохи навести лад... Зараз — усе інакше. Молока стало більше, й якість ліпша, та й ми зарплату маємо вдвічі більшу.

Якщо не встигнеш вранці поспіяти вдома, то тут можна випити за бажанням кави чи чаю з булочкою чи круасаном. Для цього нам відведено спеціальну кімнату. Ось так і живемо».

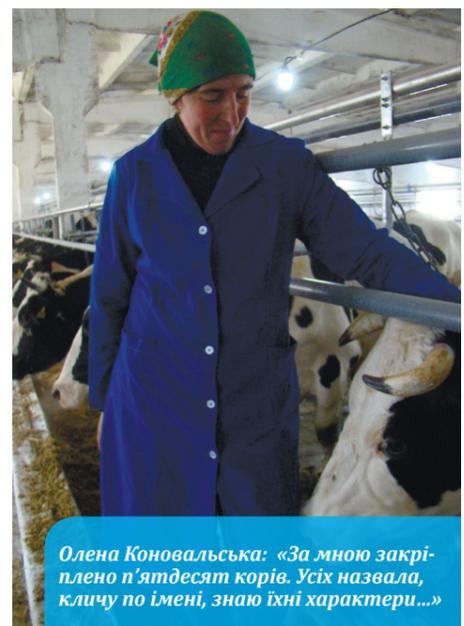
І справді, сказане дояркою в один голос підтверджують інші працівники, бо те, що було, й те, що стало, як кажуть одесити, — дві великі різниці. Лад навели скрізь. Усе механізовано, чисто. До ферми веде хороша асфальтована дорога. На території в повітрі витає приємний запах парного молока. Він тут — всюди. Приміщення для тварин після ремонту мають пристойний вигляд — усередині побілені, утеплені, освітлені.

Володимир Зелінський, завідувач молочним комплексом, охоче показує своє чимале

СЕЛО ОЖИЛО

Якщо ви телеман, то неодмінно бачили рекламу про молочний шоколад, зелені альпійські пасовища і вгодованих та чистих корівок. Так, реклама знімалася у Швейцарії. Але так може статися, що за рік-два подібне будемо спостерігати і в Україні. Де саме? Та хоча б у селі Сушівці Летичівського району Хмельницької області...

господарство — тут зараз 455 корів дійного стада. Загалом же — 812 голів, а наступного року, стверджують фахівці, буде майже тисяча. Бо ж якраз настала пора отелення і щодоби на світ з'являються по троє-чотири теляток. Для них, як і належить, діє своєрідний, образно кажучи, «дитячий» садок. До трьох місяців

Олена Коновальська: «За мною закріплено п'ятдесят корів. Усіх назвала, кличу по імені, знаю їхні характери...»

малята перебувають у спеціальних клітках з паспортами, де зазначено дату народження, вагу, стать, інші дані.

Годують їх за відповідним раціоном — молозивом, сухим молоком, добавками з кукурудзи та соняшникового шпрату, а також — мінеральними добавками. Обов'язковими є білок і різноманітні вітаміни. Середня група — це від 90 днів до шести місяців, а у старшій — від півроку й більше. Раціон у них складає той же корм, лише в інших пропорціях — відповідно до віку.

Спеціально для годування молодняка закуплено так зване молочне таксі. «Щоби було зрозуміліше, — розповідає пан Володимир, — то це для того, щоби розвонити суміш телятам, яку готують не так, як колись телятничі колотили — вручну й розносили відром, а механізованим способом. Суміш ця має бути не просто тепленька, а — належної температури, такої, як коров'яче молоко. Її підвозять

на «таксі» до ємкостей у клітках і подають туди з допомогою спеціального пістолета».

У двох корівниках молочного комплексу розміщено дійне стадо — по понад 200 корів у кожному. Завдяки інвесторам поголів'я не лише зберегли, а й суттєво доростили. То ж наступного року відкриють ще один відремонтований корівник. Щодоби вранці та ввечері надаюють по 7,5–8 тонн молока, яке відправляють на молокозаводи області, зокрема, в Нову Ушицю та Деражню.

На прохання виокремити найроботящих Володимир Петрович (усі тут звертаються до нього просто «Петрович») назвав кілька прізвищ — це Антоніна Антонюк, Тетяна Макоцей, вже згадувана Олена Коновальська, газозварювальник Олексій Яроцький, слюсар Руслан Ковальчук, зоотехнік Віталій Грудецький... Потім він задумався, відтак продовжувати не став, а сказав, що називати треба майже всіх, бо всі працівники старіються, особливо після того, як відчули матеріальний стимул — зарплата збільшилась у два — два з половиною рази.

За півроку тут повністю змінили організацію доїння, встановивши нові молокопроводи. Відтепер молочні ріки без доступу повітря прямують по цих молокопроводах зразу у холодильну камеру. Отож виключена можливість потрапляння в продукцію будь-яких бактерій. Завдяки такому способу зберігання молока виробники закупляють його за цінами вищого сорту, що дає додаткові можливості отримувати прибутки, а це й вища зарплата, й капіталовкладення — інвестиції в майбутнє, поліпшення умов праці тощо.

Нині на фермі трудяться 15 доярок і чотири телятничі. Усього ж ферму обслуговують

Нарада на свіжому повітрі. За відвідуний комплексом Володимир Зелінський (зліва) та заступник директора «Агрохолдингу 2012» Олег Гавришчук.

Рецепт якісного молока від «Агрохолдингу 2012»: у теплі, чистоті та з кормами.

півсотні працівників. Це — годувальники, водії, ті, хто вирощує й виробляє корми. Усі вони старіються задля того, щоби худоба була доглянута і сита. Адже недарма в народі кажуть, що молоко в корови на язичі. Якщо буде вдосталь кормів, то буде багато й молока.

«Ми заготовили із дотриманням усіх технологій 9 тисяч тонн силосу і 5,5 тисяч тонн синажу з консервантами — живими корисними бактеріями, а також 2000 тонн соломи, — приєднується до нашої із Володимиром розмови перший заступник директора з виробництва «Агрохолдингу 2012» Олег Гавришчук. — І це теж дякуючи механізованим процесам із новою технікою, якою опікується інженер з механізації Володимир Рейвах. Ми практично заново будували сховища для кормів».

«Завдяки чому, чи кому у вас сталися такі зміни?» — запитую. І отримую конкретну відповідь: «За всі позитивні зміни, що відбулися тут із квітня цього року, працівники комплексу дякують інвестору — «Агрохолдингу 2012» і особисто народному депутату України Олександру Герезі. Якби ж було побільше таких, як він...».

Принагідно скажу, що пайовики з восьми сіл Летичівського району вже поукладали договори оренди землі з «Агрохолдингом 2012» і за свої паї отримують гроші, яких досі їм ніхто не пропонував: не якісь там 200-300 гривень за рік, як було раніше, а від 7500 до 10000 гривень! Погодьтеся, це — суттєва матеріальна підтримка для селян. До того ж, вони користуються ще деякими перевагами соціального спрямування у відносинах із орендарем, які запропонував Олександр Гереза. Багато зроблено й для благоустрою сіл. Та то тема окремої розмови.

Поки що мовиться про молочнотоварний комплекс. Так ось, за цих півроку його не впізнати — все кардинально змінилося. Навіть люди повесішали. Кудись поділися похмурість і невпевненість, натомість з'явилася надія в очах і усмішка на обличчях. Тепер їхня ферма, як нова копійка. Упорядковано територію, відремонтовано дахи, підлогу в корівниках і тваринницьких приміщеннях і (що дуже важливо) повністю змінено систему гнівдалення: користуються не гідрозливом, як раніше, а транспортером, який завантажує цей гній на машини, відтак його вивозять. Далі він уже служить за органічне добриво. Окрім того, облаштовано нові кімнати для закупленого

КЕ СЕЛО?

Андрій Шинькович: «НЕДОПУСТИМО ЗАКРИТТЯ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ В СЕЛАХ, ТОМУ ПРО ЇХ ОБЛАШТУВАННЯ ПОДБАЛИ НОВИМ ЗАКОНОМ»

Верховна Рада України 14 жовтня ухвалила в другому читанні президентський законопроект про медицину в сільській місцевості (№ 7117), який є частиною медичної реформи в Україні. В ньому передбачені сучасні і якісні послуги, впровадження телемедицини, стимулів у вигляді житла та службових автомобілів для лікарів. Які ще зміни чекають на українців та як запровадити реформу в наших реаліях, розповів у інтерв'ю «МУ» народний депутат Андрій Шинькович, обраний по виборчому округу № 189 (Хмельницька область).

Розмову вела Ольга Журавльова

— Андрію Васильовичу, судячи з рейтингу проекту громадянської мережі «Опора», ви послідовно голосували за усі законопроекти щодо медичної реформи. Разом з тим, від вас неодноразово можна було почути критику діяльності Міністерства охорони здоров'я...

— Реформа медицини конче потрібна Україні і ми в цьому підтримуємо Президента та главу Уряду. Але категорично не можна впроваджувати її, бездумно знищуючи стару систему. Наприклад, кардинально скорочувати кількість лікарів у сільській місцевості та ліжко-місця у стаціонарах, не надавати регіональним закладам медичне обладнання. Важливо втілювати таку реформу, яка буде компромісною для усіх регіонів і для усіх ланок медицини. У цьому іноді і полягала суперечка з міністерством охорони здоров'я. Але шляхом обговорення, конструктивного діалогу ми досягли порозуміння. Це стосується і останнього закону про сільську медицину. Він є частиною реформи медицини в країні і доповнює проекти законів про зміну моделі фінансування системи охорони здоров'я. У новому законі представлені конкретні кроки, як підвищити доступність та якість медичного обслуговування у сільській місцевості.

— Що це за кроки і який механізм їхньої реалізації?

— Прийнятий закон передбачає нові розширені повноваження органів виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо медобслуговування у сільській місцевості. Він надає місцевій владі багато важелів для вирішення нагальних проблем сільської медицини: відсутності лікарів, погано обладнаних амбулаторій та ФАПів.

На сьогодні третина українців (а це — понад 13 мільйонів) проживає в селах, де одверто жахливий рівень медицини. Вона фінансується за залишковим принципом, у сільських амбулаторіях та ФАПах немає найнеобхідніших умов та обладнання. Молоді лікарі і випускники університетів відмовляються їхати в село. Тобто, «пацієнт швидше мертвий, ніж живий»...

— Все ж таки, які основні зміни чекають на сільську медицину?

— Первинна медицина в селі мусить стати доступною і якісною. Новий закон передбачає будівництво 4 тисяч сучасних амбулаторій. При цьому важливий момент — як буде розподілятися фінансування. Тут відповідно до попередніх законів буде впроваджена зовсім нова система за принципом «гроші ходять за пацієнтом», яка дозволить заробляти гідні зарплати лікарям та медичним працівникам середньої ланки.

У бюджеті на 2017 рік вже закладено 4 млрд. грн на розвиток медицини в сільській місцевості. У проекті держбюджету на 2018 рік — ще 1 млрд. грн. Кошти розраховані на два роки — 2018–2019. Вони дозволять підсилити інфраструктуру в селі: побудувати або дообладнати амбулаторії, вирішити питання громадського транспорту та доїзду пацієнтів до медиків, розв'язують проблему забезпечення житлом сільських лікарів. Додатково

в систему охорони здоров'я також зможуть інвестувати органи місцевого самоврядування. Але я твердо упевнений, що зміни на селі реальні тільки у випадку, якщо гроші не розкрадатимуть на місцях... Грамотний розподіл фінансів дуже важливий при втіленні будь-яких змін. У багатьох регіонах країни якраз формуються чи сформувалися об'єднані територіальні громади в рамках децентралізації. Там буде відрізнитися система залучення коштів. Як саме тій чи іншій сільській раді передаватимуть фінанси на закупку обладнання, авто, комп'ютерної техніки, ремонт приміщень, будівництва житла — залишається відкритим. Консультації з місцевою владою і представниками медичної галузі тривають.

Тут ключове — це думка самих місцевих жителів та лікарів, які й втілюватимуть реформу на практиці.

— Серед новітньої реформи є впровадження телемедицини. Навколо цього терміну якраз найбільше запитань та міфів. Поясніть, що являтиме собою це поняття?

— Коли я відвідував з робочими візитами свій округ, мені доводилося чути від людей багато питань. Були і такі, що впевнено казали: «О, це будемо тепер Комаровського по телевізору дивитися і лікуватися!». Насамперед, слід запам'ятати, що телемедицина і телебачення — це зовсім різні речі. Йдеться про те, що лікарі матимуть можливість консультуватися з колегами за допомогою сучасних технологій. Наприклад, надіслати результати кардіограми вузькопрофільному спеціалісту в область. Це дуже важливо, бо, наприклад, з Білогірського району Хмельницької області дві години

медичним обладнанням, не те що комп'ютерами. І не всі медики досі користуються електронною поштою. Але ми живемо в 21 столітті і не використовуємо його переваги, якими є новітні технології, просто не розумно. Для проекту «телемедицина» будуть залучатися додаткові кошти, зокрема, ведуться перемовини зі Світовим банком. Першочергові завдання реформи — суттєво покращити інфраструктуру українського села. Ідеальна мета — щоб лікар в селі надавав первинну медичну допомогу на тому самому рівні, що і в місті.

— Ну, для цього лікаря необхідно якоюсь або утримати в селі або привабити до сільської місцевості. Має бути якась мотивація...

— Так, безумовно. І стимули і преференції для сільських медиків передбачені в новому законі. Якщо говорити конкретно, то це — нові амбулаторії з можливістю проживання родини лікаря, закупка автомобілів, аби медики могли оперативніше пересуватися між населеними пунктами, надання можливостей для отримання освіти та підвищення кваліфікації. Все це чітко прописано в законі. Однак не забувайте, що дуже багато залежить від громад, від місцевої влади. А саме — як буде організовано процес. Є громади, котрі вже навіть сьогодні готові надавати свої будинки лікарям за символічні кошти або безкоштовно, тобто лікар не буде витрачатися на оренду житла.

— Ви часто буваєте з робочими візитами на своєму окрузі. Як там сприймають медичну реформу?

— Я дуже багато спілкуюся з людьми на окрузі. І часто чую невдоволення від реформи системи охорони здоров'я.

Скаржаться пацієнти, співробітники медичних закладів, нарікають на реформу навіть чиновники місцевого штибу. Кажуть, немає ще конкретних механізмів, як впроваджувати ті чи інші зміни. Те, що зі столиці подають як новаторство, на місцях дуже часто не мають змоги реалізувати. Важко уявити мережу у холодному неопаленому приміщенні ФАПу, яка консультується через інтернет зі спеціалістом з області. Не зовсім райдужна картинка, чи не так? Зрозуміло, що першочергово на місцях вирішуватимуться інші питання, значно нагальніші.

Наприклад, у Ізяславському районі, на моєму виборчому окрузі необхідним медичним обладнанням забезпечені лише близько 40% амбулаторій та ФАПів, не вистачає витратних матеріалів, бракує автомобілів. Саме на ці потреби передовсім потрібно спрямовувати кошти.

Зі свого боку, команда нашої партії «За конкретні справи» робить все можливе, щоб на Хмельниччині підвищувався рівень медичних послуг. У тому числі за рахунок спонсорських коштів на потреби 189 округу передали десятки тонометрів, глюкометрів, ми ремонтуємо ФАПі, оновлюємо амбулаторії та лікарні. Усі погоджуються з тим, що змінювати систему охорони здоров'я вкрай необхідно. На мою думку, при розумних та енергійних виконавцях, незворотні зміни запустити вдасться.

сучасного доїльного обладнання, придбано новий кормозмішувач.

«Для того, щоби навчити наших працівників користуватися новою технікою, спеціально приїздили фахівці із-за кордону, зокрема, з Німеччини, Білорусі та Італії, — додає Олег Леонідович. — Казали, що українці не тільки працюють, а й, так би мовити, дружать із технікою — «ловлять» усе на льоту. Отож, якщо такі зміни, як тут, відбуватимуться колись у кожному селі та місті України, то, думаю, згодом не вони нас, а ми їх будемо вчити».

Сьогодні у сказане Олегом Гавришукком складно повірити. Але, дякуючи таким державникам, як Олександр Гергега, про майбутнє можна не лише мріяти, його можна наближати. У Суслівцях — наближають. І люди раді таким позитивним перемінам — не треба нікуди їхати в пошуках заробітку. Робота є на місці. Причому з нормальною зарплатою. А вже тепер тут ніхто менше семи тисяч гривень не отримує. А доярки щомісяця мають до 12 тисяч.

Здебільшого тому, що у Суслівцях є молочний комплекс, ТОВ «Промінь» сплатив за рік 16 мільйонів гривень податків до бюджетів усіх рівнів. Це третє підприємство в районі за кількістю працюючих. Їх — 150. І третина від цього, як вже зазначалося, — працівники ферми.

Нині тут засвітився ще один, досить яскравий, вогник подальшої перспективи. Амбітні плани неспокоїного і далекоглядного Олександра Гергеги та його професійної команди після ремонту діючих, передбачають будівництво на території комплексу ще двох нових корівників — на 1000 голів кожний. Один із них обіцяють увести в експлуатацію за два роки. Для цього вже зроблено перші кроки. На замовлення «Агрохолдингу 2012» представники однієї з німецьких компаній розробили й виготовили відповідний проект будівництва, відтак презентуватимуть його фахівцям холдингу, а також керівникам області та району. Далі — слово за виконавцями.

... Із села мене підвозив молодий агроном Іван Павловець, який понад півроку тому, зразу по закінченні Кам'янець-Подільського аграрного університету, прийшов сюди працювати. Він із захопленням розповідав про те, як прогресують села, куди прийшли інвестори агрохолдингу. І слухаючи його, я розуміла, чому такий розумний і прогресивний юнак, який би знайшов собі роботу у будь-якому місті, залишився у селі. Бо де буде розвинута соціально-економічна інфраструктура, там буде молодь, будуть народжуватися діти, які також за бажанням (а таке бажання в них вочевидь буде) залишаться там працювати. І це вселяє велику надію, бо за такими селами — перспектива і за ними — майбутнє.

► ПРЯМА МОВА

● **Ольга Трофімцева,** заступник міністра аграрної політики та продовольства України з питань євроінтеграції

«Розвиток тваринництва в Україні є одним із пріоритетних напрямків. Тому в проекті Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» Мінагрополітики передбачено 2,3 млрд. гривень на державну підтримку цього сектору. Але розвиток галузі має бути комплексним. Необхідно створювати базу для підтримки довгострокових проектів, тому що сектор відгодівлі ВРХ та виробництва яловичини не є інвестиціями одного року окупності. А закупівля та реалізація телят та молодняка ВРХ у населення, яка переважає на сьогодні в Україні, не є оптимальною формою бізнесу для галузі тваринництва. Відтак державна підтримка буде спрямована на три ключових напрями: здешевлення вартості будівництва чи реконструкції тваринницьких ферм і комплексів, здешевлення кредитів на таке будівництво та розвиток генетики та селекційної справи».

АВАКОВУ НА ЗАМІТКУ АБО ЧОМУ В УКРАЇНІ ТАК БАГАТО «ДОРОГИХ» ІНВАЛІДІВ

26 жовтня набрав чинності закон № 2109-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за паркування, зупинку, стоянку транспортних засобів на місцях, призначених для осіб з інвалідністю». Хороший закон. Людський. Дуже потрібний. Але... Ви давно були біля супермаркетів, розважальних центрів або в інших місцях, де паркується багато автівок? Минулого тижня я був одразу у двох столичних гіпермаркетах і скажу вам одверто: змін на краще, на жаль, не побачив.

Сергій Бондаренко, «МУ».

А як же все красиво розпочиналося! Інформаційна кампанія навколо цього законопроекту бігла попереду нього ще задовго самого прийняття, а коли нарешті Верховна Рада ухвалила його, усі українські ЗМІ, а разом з ними і мільйони громадян обнадійливо загули: нарешті наші інваліди отримали те, що у цивілізованому світі вже давно є повсякденністю.

А пам'ятаєте брифінг через три місяці після підписання Президентом цього закону? Практично усі телеканали його показали. Я навіть занотував слова очільника Нацполіції Сергія Князєва:

«Завтра вступає в силу Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за паркування, стоянку, зупинку транспортних засобів на місцях, призначених для осіб з інвалідністю». Це буде велика честь для Нацполіції швидко його втілити в життя».

І ви знаєте, українські полісмени від початку хвацько взялися за справу. У соціальних мережах, у друкованих ЗМІ, на інтернет-порталах, наче за помахом чарівної палички, з'явилися наочні матеріали, роз'яснення, коментарі. Потім заговорили про рейди і евакуатори. Про останні казали взагалі з острахом, як про масове явище, однак була одна цікава деталь: переважна більшість тих, хто переповідав історії про вивезені автівки із паркомісць для інвалідів, все більше натякали на те, що спеціальні служби евакуюють на штрафмайданчики звичайні, не надто дорогі автомобілі. «Лексуси» з «мерседесами», «роверами» та «геліками» зазвичай ніхто не чіпав. А потім — минуло пару-три тижнів і про цю тему взагалі забули. Такий собі

«ефект гарячих піржків»: доки тепленькі й духмяні, бажуючих з'їсти вдосталь, а як тільки охололи — носом крутять.

А закон і справді хороший. Відповідальність збільшили, додали те, чого не вистачало. І штрафи не маленькі прописали — на сьогодні від 1020 до 1700 гривень. Хто ж захоче з такими грішми попрощатися? Напевно так подумала більшість тих, хто розуміє про що йдеться. Та не поспішайте — порушників цього закону довго шукати не доведеться. Вони є біля кожного супермаркета. Одні займають місця під відповідними знаками просто через необачність, а інші — роблять це навмисне, адже паркомісця для водіїв з інвалідністю зазвичай розташовані у безпосередній близькості до входу у магазин.

Два дні намагався знайти бодай якусь статистику. Цікаво було, скільки за цей місяць, що діє закон, було оштрафовано порушників, скільки транспортних засобів опинилося на штрафмайданчиках, якою грошовою сумою збагатилася наша казна... Зрештою бачив лише якісь локальні цифри. Однак навіть не в штрафах справа. Мене б навіть влаштував сам факт, коли б минулого тижня запримітив бодай одну патрульну машину біля величезного гіпермаркету в Києві на Петрівці, де на п'яти відведених паркувальних зонах для інвалідів, облаштованих відповідними знаками, стояло в один момент аж (задумайтесь над цією цифрою!) 37 автомобілів без знаків «Інвалід за кермом». Щоправда, серед них вдалося відшукати

• Валерій Сушкевич, Уповноважений Президента України з прав людей з інвалідністю

«Якщо місця для зупинки або місця, які передбачені для паркування автомобілів, якими керують особи з інвалідністю або перевозять осіб з інвалідністю не позначені — нема, не розмітили, або зайняті, то це не проблема людини з інвалідністю. Це проблема того, хто це не зробив».

два скромні авта з жовтенькими знаками, що сиротливо сховалися за високими джипами та «паркетниками». Ну, можливо, у когось із водіїв тих брендів німецького та японського автопромів і були відповідні документи, але... Занадто «дорогими» виглядали ті «інвалідні автовізочки». Мінімальна ціна найдешевшої припаркованої на місці для інвалідів «тачки» сягала щонайменше 15 000\$, найдорожчої — 80 000\$. Скажіть, чи їздять звичайні українські інваліди на такому транспорті? Запитання риторичне.

А от конкретне хотілося б поставити міністрові внутрішніх справ України пану Авакову. Навіть кілька: ви ще шукаєте джерела додаткових надходжень до держбюджету? Чому ж тоді нехтуєте грошима, якими «всіпані» паркувальні місця для інвалідів? З якої причини українські копії так неохоче реагують на виклики, коли йдеться про те ж саме незаконне паркування, або вживання алкогольних напоїв чи паління в громадських місцях, або ж коли занадто метиковані автомобілі, щоб зрізати шлях, їздять по пішохідних зонах і тротуарах та залишають транспортні засоби ночувати на газонах? Припускаю, у поліції є важливіші справи. Тоді, шановний Арсене Борисовичу, вкажіть на тих, хто займатиметься, оцими — дрібними і дріб'язковими, якщо усе перераховане можна таким вважати. Я переконаний, що і ви особисто, і всі інші сумлінні, добропорядні і законослухняні мешканці цієї країни, так не думають. Бо йдеться про наші українські закони, які гарантують безпеку нам і нашим дітям, лікуються про людей з обмеженими можливостями, захищають їхні права, здоров'я та гідність. Ми ж достойні жити в країні, де закони працюють і для всіх однакові?

СЕЗОННІ ХВОРОБИ: ЩО РОБИТИ З ГРИПОМ?

В Україні триває сезон захворюваності на грип і саме час подбати про свій захист. Міністерство охорони здоров'я України опублікувало рекомендації для тих, хто захворів на грип.

Це захворювання зазвичай не потребує госпіталізації: при легкій формі грип не треба лікувати протівірусними препаратами. Висока температура повинна нормалізуватися протягом першої доби без застосування жодних жарознижувачих препаратів.

Характерними симптомами грипу є висока температура (з'являється не у всіх), кашель, біль у горлі, біль у м'язах, головний біль, озноб, інколи діарея та блювота. Симптоми грипу починаються раптово і можуть тривати від кількох днів до кількох тижнів. Якщо ви захворіли, залишайтеся вдома, відмовтеся від поїздки на роботу, до школи, уникайте прямого контакту з іншими людьми, крім випадків, коли необхідно отримати медичну допомогу в закладі охорони здоров'я. Залишайтеся вдома протягом щонайменше доби після того, як спаде висока температура.

Деякі люди відносяться до групи підвищеного ризику розвитку ускладнень грипу (наприклад, діти молодшого віку, люди похилого віку від 65 років, вагітні, особи, які страждають від хронічних захворювань тощо). Це стосується як грипу, так і інших респіраторних інфекцій. Якщо ви знаходитесь у групі високого ризику та виявили симптоми грипу, краще якнайшвидше (на початковій стадії розвитку захворювання) звернутися до лікаря. Щоб лікування було ефективним, дотримуйтеся рекомендацій фахівця.

Якщо ви виявили будь-які симптоми грипу та перебуваєте у групі високого ризику або

стурбовані через перебіг хвороби, зателефонуйте своєму лікарю та проконсультуйтеся. Обов'язково телефонуйте до відділення швидкої медичної допомоги, якщо у вас з'явилися такі небезпечні ознаки: задишка, висипи на шкірі, кровохаркання, синюшний відтінок шкіри, блювання та/або пронос, біль в грудях, зниження тиску, сповільнений пульс, аритмія, порушення свідомості, судоми.

Для швидкого одужання дотримуйтеся таких порад:

- контролюйте температури не менше двох разів на добу та при погіршенні стану;
- підтримуйте температуру в приміщенні 18–20 °С;
- підтримуйте вологість у приміщенні 70±10 %;
- дотримуйтеся ліжкового режиму;
- залишайтеся вдома 24 години після останнього періоду гарячки;
- провітрюйте приміщення не менше двох разів на добу;
- вживайте достатню кількість рідини (компот, сік, морс, мінеральна вода);
- при контакті з здоровими людьми одягайте медичну маску, щоб захистити оточуючих;
- якщо ви не хворієте, а доглядаєте за хворим, то часто мийте руки, тримайтеся на відстані від пацієнта.

Важливо підготуватися до лікування гарячки у дорослих та дітей. Які медикаменти слід приймати та в якій дозуванні — розкаже лікар.

Найефективнішим способом профілактики грипу у МОЗі називають щорічну вакцинацію. Щеплення рекомендують робити впродовж всього сезону грипу. Імунітет після введення вакцини формується через 7–14 днів.

Вакцинуватися від грипу можна протягом всього сезону

Найефективніше – зробити щеплення до початку підйому захворюваності

#вакцинуйся

ЦЕНТР ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

За рекомендацією ВООЗ щорічно змінюється штаммовий склад вакцин. Це забезпечує максимальний захист від вірусів, циркуляція яких очікується саме цього сезону.

Бережіть себе і своїх близьких. Будьте здорові і не хворійте!

За даними офіційного сайту МОЗ

МОВНІ ПРИСТРАСТІ В УКРАЇНІ

Із 2018 року набирає чинності реформований Закон про освіту, який має низку важливих нововведень — термін освіти в 12 років, автономію для навчальних закладів, збільшення оплати освітянам, зміну правил атестації вчителів. Але найбільшого розголосу набуло обов'язкове впровадження української мови з 5 класу в усіх школах. Мовна стаття викликала неабиякий резонанс в Україні та за її межами. Угорщина, Румунія, Польща, Болгарія та навіть Греція побачили у цьому загрози для нацменшин і розгорнули справжню дипломатичну боротьбу проти Києва. Тим часом, у Міністерстві науки і освіти України продовжують наполягати на своєму: в Україні володіти державною мовою мають усі.

Ярослав Савчук.

УГОРСЬКІ ПРЕТЕНЗІЇ ТА МОТИВИ

Найбільше критики 7-ї статті Закону про освіту, яка стосується мови навчання, Україна отримала від Угорщини. Дійшло до того, що Будапешт погрожує блокувати всі євроатлантичні прагнення Києва на рівні ЄС та НАТО. Спочатку проти українського закону різко висловлювалися дипломати країни, тепер у суперечку включився сам прем'єр міністр Віктор Орбан. Він усяляко дає зрозуміти, що освітній закон є лише частиною набагато більшої політичної проблеми між країнами.

Однак, саме мовні статті стали каталізатором суперечок навколо України. Західний сусід сприйняв нову освітню реформу Києва як «ніж у спину», утиск прав нацменшин. Таку риторику ми чули 2014 року від Москви. Тоді «утисками російськомовних» і росіян лякала кремлівська пропаганда, відтак усе закінчилося анексією Криму та війною на Донбасі. Але якщо тодішні заяви загострилися на тлі внутрішньополітичної кризи в Україні (революція, зміна влади), то нинішні питання оголили більше проблеми саме сусідніх країн.

Очевидно, однією з головних причин, яка спонукає Угорщину на конфронтацію, це — прийдешні вибори. «Українське питання» не є вирішальним для передвиборчої кампанії політичної партії Орбана, проте вагомим дивідендом йому додати може. Справа в тому, що за чотири останні роки команда прем'єра доклала чимало зусиль на українському напрямку. І «розширення прав угорської громади» могло би стати додатковим плюсом очільнику угорського уряду під час кампанії 2018 року. Натомість, маємо примарний утиск нацменшини, на який не реагувати в Угорщині не змогли. «Дуже важко співпрацювати з країною, яка

явно дискримінує наших співвітчизників, що проживають на її території. Отож це — непростий виклик для зовнішньої політики Угорщини», — заявив в одному з останніх виступів

Павло Клімкін, міністр закордонних справ України

«Звичайно, в сусідніх країнах є люди, які політизують мовне або історичні питання, щоб певним чином «мобілізувати» людей навколо своїх цілей. Так завжди буде, оскільки це частина політичного процесу. Але ми маємо вести щирі і відкриті, однак дуже послідовну розмову з нашими партнерами, доводячи правильність і справедливості наших дій. Вони мають усвідомити, що такої ситуації з рівнем володіння українською мовою, як було раніше, в Україні більше не буде».

Віктор Орбан.

НЕПОХИТНЕ РІШЕННЯ КИЄВА

Україна у цій мовно-освітній суперечці повела себе надзвичайно дипломатично, показавши при цьому поки непохитну позицію. Останні місяці наші представники всіяко намагаються довести Європі, нацменшинам, та й українцям, що проблема є занадто роздутаю. Наразі Угорщина залишається єдиною країною, яка показує серйозний опір і неготовність до діалогу.

Українська сторона має чітку позицію: мовна стаття допоможе нацменшинам краще інтегруватися в українське суспільство, а володіння державною мовою всіма громадянами країни — обов'язкова практика для будь-якої європейської держави, і компромісів тут бути не може. Про це наголошували чиновники всіх рівнів, включаючи президента Петра Порошенка. «Україна демонструвала й надалі демонструватиме таке ставлення до прав національних меншин, яке відповідає нашим міжнародним зобов'язанням, перебуває в гармонії з європейськими стандартами й є взірцем для сусідніх країн», — зауважив Глава держави, підписуючи закон.

Україна продовжує роз'яснювати сусідам та європейським колегам: закон не утискає права нацменшин, а навпаки розширює їх. Він забезпечить рівні можливості для всіх і гарантуватиме кожному випускнику високий рівень володіння мовою, необхідний для успішної кар'єри в Україні.

У недавній колонці для європейського видання «Euobserver» міністр освіти України Лілія Гриневич зазначила, що навколо ситуації з освітнім законом склалося забагато міфів і ще раз озвучила тезу, що деякі європейські політики використовують його, як можливість додати декілька балів до своєї електоральної підтримки. Український міністр наголосила: незнання української мови серйозно шкодить освіті дітей, «вони позбавлені можливості отримати роботу на державній службі, в органах місцевого самоврядування чи на інших високих посадах у всіх регіонах України. Це не просто перешкоди в житті дітей. Це грубе порушення їхніх конституційних прав. На відміну від деяких угорських політиків, Україна не зацікавлена в збереженні мовних гетто. Знання державної мови є й повинно бути фактором соціальної згуртованості та інтеграції всіх громадян України в суспільстві».

В УКРАЇНІ БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ

За даними Міносвіти, в Україні для національних меншин працює 735 початкових і середніх шкіл по всій країні. Для здобуття загальної середньої освіти свою рідну мову використовують майже 400 тисяч школярів. Найбільше поширені мови — польська, російська, румунська, болгарська, угорська та молдовська. При цьому в деяких щільно населених нацменшинами районах діти вистають у закритому мовному середовищі, відтак випускники шкіл часом узагалі не володіють українською.

Це стосується переважно окремих районів Закарпаття та Буковини, де мешкають румуни та угорці. Останні взагалі мають замкнений цикл освіти національною мовою — від дитячого садочка до Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II. Така система постала й існує багато в чому завдяки щедрому фінансуванню з боку Угорщини, при чому кошти надходять як від держави, так і від приватних меценатів. Той же Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II щороку отримує закордонної допомоги майже 2 млн.

євро. До того ж, частина абітурієнтів після закінчення школи прямує до сусідньої Угорщини з метою навчатися у тамтешніх вишах.

2017 року 62 відсотки школярів із угорської нацменшини та 55% з румунської не змогли подолати мінімальний поріг на зовнішньому незалежному оцінюванні (ЗНО) з української мови. А цей тест є обов'язковим для подальшого вступу до українських вищих навчальних закладів.

Новий закон про освіту передбачає гнучке двомовне навчання. Відтепер із першого до четвертого класу діти навчатимуться рідною мовою, а українську вивчатимуть як предмет. Двомовна освіта розпочнеться в п'ятому класі. Передбачається, що українською мовою навчання поступово зростатиме й доходить до співвідношення 60 на 40 у 10 класі. Однак до кожної меншини буде індивідуальний підхід, який залежатиме від її особливостей та педагогічних потреб. Така гнучка двомовна система навчання є поширеною у школах різних країн Європи.

«Ми добре розуміємо цілі та причини, у зв'язку з якими ви прописали саме таку редакцію мовної статті Закону «Про освіту». У нас була така ж ситуація — значна частина населення не могла говорити державною мовою. Зі свого боку, може сказати, що система 60 на 40 дала свій результат — частка людей, які вільно володіють латиською, зростає. І ще залишається певна частка населення, що погано знає державну мову, але вона постійно зменшується», — розповів посол Латвійської Республіки в Україні Юріс Пойканс.

ДОВОРИТИСЯ З НАЦМЕНШИНАМИ

Основною складністю таких новацій для нацменшин може стати відсутність кваліфікованих кадрів і методичного матеріалу. І це ще одне важливе питання, яке потребує вирішення. Саме на цих проблемах, а не культурно-політичних, часто наголошували представники нацменшин в Україні, критикуючи закон.

«У нашій школі навчаються представники дуже різних національностей: окрім українців, також корейці, австрійці, поляки та інші. У нас навчаються українською, польською та російською. І всі наші діти на високому рівні володіють щонайменше трьома мовами. Для нас важливо мати свободу для вивчення предметів різними мовами», — заявляла під час круглого столу з МОН директор Івано-Франківської школи № 3 з польською та російською мовами викладання Світлана Долгова. «У польських школах не потрібно давати полегшений курс — діти просто бавляться... Я стверджую, що наші діти можуть вчити українську практично за програмами українських шкіл», — вважає також заступник директора Віра Шашнюва.

Здається, саме у цій площині українська влада й зазнала найбільших втрат. Адже ухвалила такий важливий документ без необхідних консультацій з представниками нацменшин в Україні, не проводила детальних роз'яснень, як працюватиме закон. Уже зараз урядовці роблять висновки й обіцяють прописати всі деталі в Законі про загальну середню освіту та інших підзаконних актах, врахувати специфіку всіх шкіл, підготувати необхідні програми та підручники. І якщо

Маркіян Лубківський, дипломат

«Яка підтримка сьогодні виявляється болгарам, угорцям? У мене велике питання. Яка структура займається цими людьми? Немає такої структури. Є лише департамент у складі Міністерства культури. Тому ці люди тягнуть до інших держав, які фінансують їх бізнес, дітей, навчання, дають їм перспективу, знання мови. Українська держава повинна подбати про цих людей на тому ж рівні, що вона піклується про українців».

умови задовольнятимуть усіх, об'єктивних претензій у наших сусідів бути не повинно. Це ніби уявити, що Київ почне кричати про ущемлення прав української громади, наприклад, у Канаді, при цьому сама громада буде мати виразне становище та почуватиметься комфортно.

Конструктивним і резонним вирішенням мовної суперечки видається відкритий діалог із максимальним залученням нацменшин в Україні, який дозволить заповнити всі прогалини в законі й досягнути компромісу. Наразі українське МЗС направило закон «Про освіту» на експертизу до Венеціанської комісії, висновки якої очікуються в першій половині грудня. Прем'єр Орбан уже заявив, що результати не вплинуть на претензії Угорщини. Україні вкрай важливо не піддатися на жодні ультимативи й не поступитися власними національними інтересами.

СПОРТ

СХІДНІ ЄДИНОБОРСТВА

ЄДИНОБОРСТВА СХІДНІ, А ПЕРЕМОГИ — УКРАЇНСЬКІ

Українець Іван Настенко здобув звання чемпіона світу з джиу-джитсу. Срібним призером світової першості у ваговій категорії до 62 кілограмів став ще один представник України Богдан Мочульський.

Українці тріумфували на світовій першості, що відбулася в Колумбії.

ШАХИ

НА ЧЕШЬ ЖУРНАЛІСТА ТА МАЙСТРА

У Центральному шаховому клубі ЗСУ, що у столичному Будинку офіцерів, відбувся традиційний, вже четвертий за ліком, шаховий турнір пам'яті журналіста та майстра спорту із шахів Юхима Лазарева. Мільйони читачів газети «Молодь України» знали його як талановитого спортивного репортера, шахового й футбольного оглядача. А ще — наставника. Багато відомих шахістів завдячують своїм сходженням саме Юхиму Марковичу Серед його вихованок була й хмельничанка, міжнародний гросмейстер Лідія Семенова, котра претендувала свого часу на світову шахову корону.

Участь у престижному турнірі взяли 26 учасників, серед яких були військовослужбовці, політичні діячі, журналісти і навіть школярі. Престижність турніру щороку зростає, про що свідчить факт, що один із учасників прибув на змагання із Будапешта, де перед тим брав участь у такому ж змаганні. А вже очки, набрані на турнірі Ю. М. Лазарева, теж впливають на зростання рейтингу кожного учасника.

Переможцем змагання став Іван Янов, якому було вручено перехідний кубок. Друге місце посів журналіст Дмитро Джангіров, третьою фінішувала міжнародний гросмейстер Катерина Должикова, котра із чотирьох років перебувала під опікою шахового майстра Юхима Лазарева, а тепер навчає дітей секретам гри в міжнародному ліцеї «Меридіан».

ПАМ'ЯТЬ

НАС БЕРЕЖЕ ЗДОРОВИЙ СМІХ

Галина Кривенко, «МУ»

З нагоди 95-річчя з дня народження геніального гумориста-сатирика Павла Глазового завдяки закоханим у його творчість друзям, артистам і просто шанувальникам у Національному музеї літератури прогрімліо розкішне свято. З концертом за участю Анатолія Паламаренка, членів Міжнародного фонду імені Павла Глазового і багатьох гостей, які чекали зустрічі із величезною мудрістю українського гумору. «Молодь України» — також, адже це нашої газеті Павло Прокопович зробив колись виняток із своєї самої собі заборони давати інтерв'ю журналістам...

З'ясується, Павло Глазовий написав аж... більше двох тисяч гумористично-сатиричних творів. Говорили про його могутній інтелект, багату бібліотеку, загострене почуття справедливості і мудрість. Бо, як він писав, де сміх — там лихо пропадає.

Василь Неволов, український центр культурних досліджень: «Задумали з народною артисткою Галиною Яблонською зробити виставу за «Чорною книгою» Глазового. Такий уривочок: «Звідки генії беруть теми? З нещадної війни людини з людиною...»

Віктор Євтушенко, президент Міжнародного фонду імені П. Глазового: «Якось у «Літературній Україні» з'явився пасквіль, мовляв, ти, діду Глазовий, застарів... Я відповів «Хто замовив кілера?» Це була підтримка вчителів, про якого ще не сказано головне слово...»

Володимир Стретович, народний депутат України попередніх скликань: «До 91-го у нього сатира побутова, опісля — про скоробатгькі,

які зробили з Україною те, що маємо... Найкраще, що він створив в останні роки — «Архетипи». Прийде час і Павла Прокоповича таки піднесемо на належну висоту».

Раїса Галешко, редактор українського журналу «Всесміх» (Канада): «Глазовий — це рупор, це мислитель, я його називаю генієм, якому досі немає рівних».

Редактор газети «Хата» Микола Рудаков: «Маєстро казав, він людина щаслива, бо пройшов страшну війну й лишився живим. А мене оберігає: «Це тобі не треба». Бо якби надрукував його гумореску про Діму бородастого, то було б перепелівки».

Заслужений діяч культури України Віктор Герасимов: «Коли рухнув велет Глазовий, настав криза розмовного жанру»...

Анатолій Паламаренко, народний артист, Герой України: «На телебаченні десант гумористів Коломойського. А нам треба свій — в кожному обласному центрі. Колись люди з нетерпінням чекали, коли з'явиться нова гумореска Глазового. А він, бувало, аж по сім нових пропонував, я ще й вибирав... І високопосадовці цікавилися — хихикали, аплодували... Бувало, Мірошніченко чи Гнатюк розкажуть анекдот, я його — Глазовому. Він зробить з нього шедевр, читає по телефону і сміється... Пам'ятаю, як вистрілила на 8 березня бачка «Вовк і кобила». Або одна з останніх усмішок: «Портретики» посадовців у коментарях школярика...»

Доскочу сміялися, гарно відпочили, завершили свято красивим на честь свята номером чародійника Володимира Ліщеника, народною піснею разом з рідним Павлу Глазовому хором «Дарничанка» і відчуттям причетності до продовження культурного подвигу Генія.

ФУТБОЛ

ПРИКРИЙ ІНЦИДЕНТ ПОЗА ГРОЮ

Юрій Брязгунов, «МУ».

Чемпіонат України. Прем'єр-ліга. 17 тур. «Зоря» — «Зірка» — 1:0, «Верес» — «Чорноморець» — 3:1, «Олімпік» — «Шахтар» — 2:4, «Олександрія» — «Карпати» — 3:0, «Маріуполь» — «Ворскла» — 0:1, «Сталь» — «Динамо» — 0:2.

У попередньому числі «Молоді України» ми розповіли про акцію, коли на поле гравців прем'єр-ліги виводять діти учасників АТО. Відтак самі футболісти потім вручають їм футболки з написом «Мій тато — герой». Наразі в матчі двох донецьких команд стався збій у проведенні патріотичного починання: напередодні хтось сказав, що «Шахтар» не вийде на гру, якщо згадані футболки з'являться на полі. Гірники спростовують звинувачення.

Про сам поєдинок. На 6-й хвилині Ферейра відкрив рахунок. Ледь секундна стрілка зробила оберт, як Прийомов забив у відповідь. На 39-й хвилині сталося пенальті у ворота господарів, і Ферейра записав собі в доробок ще один м'яч. Схоже, пенальті надломило дух господарів, і вони дозволили відзначитися ще Бернарду і Фреду. Прийомов, який останнім часом тишить результативними ударами, зменшив розрив — 2:4.

А вже опісля гри представники фанатських груп Kharkiv City Patriots і донецького The Club, як стверджує Українформ, зупинили автобус «Шахтаря», щоб поговорити з футболістами про незрозумілу позицію клубу щодо війни на Донбасі та те, що футболісти не взяли в акції «Мій тато — герой!».

Під час розмови з ультрас футболіст Тарас Степаненко пообіцяв підтримати воїнів АТО в найближчому матчі. А голкіпер гірників Андрій П'ятов розповів, що гравці «Шахтаря» багато допомагають українським військовим, але роблять це не публічно. Однак ультрас поставили команди

ультиматум: «Не підтримаєте нашу армію — будете грати в Донецьку».

Львівські «Карпати» в Олександрії отримали у свої ворота три болючі уколи від господарів (Полярус, Старенький, Пономар) і не спромоглися бодай на один такий.

Натомість з кожним туром дивує рівненський «Верес», котрий нині з честю підхопив штандарт футбольної слави західного регіону. 3:1 у виконанні господарів Карасюка, Волошиновича й Сергійчука та морячка Хобленка засвідчили: у вітчизняному футболі, за відповідного ставлення до гри мільйонів, є певні перспективи.

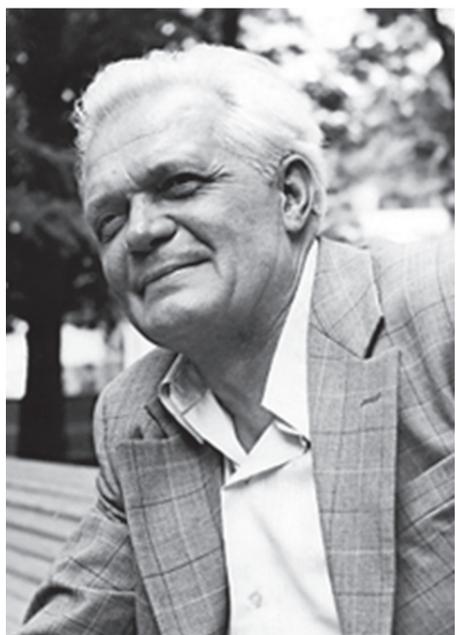
Прифронтовий Маріуполь приймав полтавчан. Аншлагу на трибунах годі було сподіватися, але ті, хто прийшов, побачили пристойну гру земляків, повболівали за них і порадили навіть за Вячеслава Шарпара — автора єдиного м'яча в поєдинку.

А ось «сталевари» з Кам'янського, отримали два сухі м'ячі від киян Мбокани та Морозюка. Динамівці продовжують переслідувати «Шахтар» і вже вкотре заявили, що ось-ось подадуть документи в Лозанну на рішення КДК ФФУ з приводу скандального матчу у Маріуполі, який так і не відбувся.

«Зоря» перемогла мінімально (Громов) «Зірку», засвідчивши, що останні негаразди — тимчасове явище, тож кращі часи не за горами.

СТАНОВИЩЕ КОМАНД

Команда	І	В	Н	П	М	О
1 Шахтар	17	12	3	2	35-16	39
2 Динамо	17	10	5	2	32-11	35
3 Верес	17	5	10	2	20-11	25
4 Олімпік	17	6	7	4	20-18	25
5 Ворскла	17	7	4	6	18-16	25
6 Зоря	17	5	8	4	28-23	23
7 Маріуполь	17	6	5	6	18-19	23
8 Олександрія	17	3	9	5	17-18	18
9 Чорноморець	17	3	6	8	11-25	15
10 Зірка	17	3	5	9	9-20	14
11 Карпати	17	2	8	7	9-27	14
12 Сталь	17	2	6	9	11-24	12

Павло Глазовий

САВИНЕ ГОРЕ

Люди Саві дорікають: — Доки будеш пити? — А він каже: — Хочу горе у вині втопити. — Так ти ж уже бочку випив. Скільки літ минуло! Давно уже твоє горе к бісу потонуло. — Не знаєте мого горя, — відказує Сава. — Моє горе дуже хитре, воно зверху плава.

ГОРОСКОП НА ТИЖДЕНЬ

Овен (21 березня — 20 квітня)

На цьому тижні ви відчуєте приплив душевних сил і гарного настрою. Прекрасний час, щоб зайнятися чимось творчим, втілити свої задуми або просто влаштувати свято собі й близьким. Успішно розвиватимуться любовні стосунки, на вас чекає багато приємних моментів

Телець (21 квітня — 21 травня)

Вас буде переповнювати оптимізм і бадьорість духу. На хвилі такого позитиву та емоційного підйому вдасться швидко вирішити багато справ. Щось важливе може виявитися там, де ви зовсім не очікуєте.

Близнюки (22 травня — 21 червня)

Ви можете дуже зблизитися зі своїми колегами. Лише не захоплюйтеся пустими розмовами і плітками, тому що керівник може про це дізнатися від таємних недоброзичливців і це може відобразитися на вашому кар'єрному рості.

Рак (22 червня — 22 липня)

Хороший час, щоб вкладати гроші в перспективні справи, і це вам обіцяє в майбутньому хороший прибуток. А також це вдалий тиждень для зав'язування нових романтичних стосунків. Не соромтеся першими кликати половинку на побачення.

Лев (23 липня — 23 серпня)

Тиждень дуже плідний для досягнення поставлених завдань. Інтуїція допоможе вам знайти потрібний підхід і зорієнтуватися в поточних ситуаціях. Із грішми будьте обережні, уникайте імпульсивних витрат. Вас можуть «навантажити» своїми проблемами друзі. Вирішуйте самі, наскільки можете жертвувати своїми планами та часом.

Діва (24 серпня — 22 вересня)

Вдалий день для зустрічі зі старими друзями, з тими, кого ви давно не бачили або не мали можливості поспілкуватися. Відпочинок на свіжому повітрі допоможе поєднати приємне з корисним. Ви отримаєте задоволення, а організм — необхідну підзарядку. Тож організувати пікнічок або прогулянку буде саме вчасно.

Терези (23 вересня — 22 жовтня)

Цього тижня ви можете відучити деяке зниження праездатності і небажання брати на себе певні обов'язки. Складно виробити конструктивний підхід у справах, тому краще відкласти складні й енерговитратні завдання.

Скорпіон (23 жовтня — 21 листопада)

Не кваптесь здійснювати фінансові операції, утримайтеся від нових починань в роботі, краще доведіть до ладу незавершені. На вечір п'ятниці сміливо плануйте побачення або сімейні зустрічі, вони будуть успішними.

Стрілець (22 листопада — 21 грудня)

Тиждень сприятливий для професійної активності. Вам пощастить розв'язати проблеми на роботі та в особистому житті. Визнання й успіх вам гарантовані, якщо ваші вчинки будуть засновані на реальній оцінці того, що відбувається.

Козеріг (22 грудня — 20 січня)

Перед вами можуть відкритися шанси на реальне покращення свого матеріального становища. Але будьте обережними з незапланованими покупками. Під кінець тижня чужі проблеми можуть зіпсувати настрої, тож відмежуйтеся від непотрібного спілкування. Почитайте книгу, перегляньте фільм, відпочиньте.

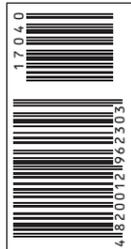
Водолій (21 січня — 19 лютого)

Обирайте спілкування й справи, які відповідають вашим внутрішнім потребам. Вдалим буде похід у гості, відвідини родичів. Але не перевантажуйте себе інформацією. Скажіть «ні» настирливим і вимогливим приятелям, не йдіть на поводу чужих бажань, якщо тільки це не близька і дорога для вас людина.

Риби (20 лютого — 20 березня)

Емоції хлюпотимуть через край. Смійливо відкиньте все, що вам набридло, і вирушайте на пошуки нових справ, вражень, знайомств. Якщо обставини складатимуться непередбачувано, прислухайтеся до інтуїції.

МОЛОДЬ УКРАЇНИ

Загальнонаціональна інформаційно-аналітична газета. Видається з 1921 року. Засновник — товариство з обмеженою відповідальністю «Видавничий дім «Молодь України».

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 18255-7055ПР, видане Державною реєстраційною службою України 27.10.2011 року.

Головний редактор Сергій Бондаренко. Відповідальний секретар — Юрій Брязгунов.

Газета виходить у п'ятницю. Редакція може не поділяти точку зору автора. Рукописи і фото не повертаються і не рецензуються. Матеріали з поміткою «Р» друкуються на правах реклами.

Поштова адреса: 04050, Київ, вул. Довнар-Запольського, 9/10, ТОВ «Видавничий дім «Молодь України».

Друк — ТОВ «Укрполіграфмедіа», 04080, м. Київ, вул. Кирилівська, 104а.

Наклад 5000 прим. Передплатний індекс — 60980. Зам. 30652.